

REPUBLIKA SLOVENIJA
VLADA REPUBLIKE SLOVENIJE

Gregorčičeva 20–25, SI–1001 Ljubljana

T: +386 1 478 1000

F: +386 1 478 1607

E: gp.gs@gov.si

<http://www.vlada.si/>

Na podlagi sedmega odstavka č28.b člena Zakona o kmetijstvu (Uradni list RS, št. 45/08, 57/12, 90/12 – ZdZPVHVVR, 26/14, 32/15, 27/17, 22/18, 86/21 – odl. US in 123/21) Vlada Republike Slovenije izdaja

U R E D B O

o uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje

1. SPLOŠNE DOLOČBE

1. člen

(vsebina in namen)

(1) Ta uredba določa vrste ostankov kmetijske predelave oljk v oljčno olje, ki se uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, način njihove uporabe za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, ravnanje z njimi in pogoje za njihovo skladiščenje.

(2) Ta uredba določa tudi obdobje starosti ostankov predelave oljk v oljčno olje, v katerem se lahko uporabljajo za gnojenje na kmetijskih zemljiščih, in vsebnost rastlinskih hranil v njih.

2. člen

(zavezanci)

Zavezanci za izvajanje določb te uredbe so:

- oljarna, ki predeluje oljke v oljčno olje, pri čemer nastanejo oljčne tropine in rastlinska voda, ki se lahko uporabijo za gnojenje;
- nosilec kmetijskega gospodarstva, ki oljčne tropine oziroma rastlinsko vodo uporabi za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi.

3. člen

(pomen izrazov)

Izrazi, uporabljeni v tej uredbi, pomenijo:

1. dekanter je naprava v oljarni, namenjena ločevanju oljčnega olja od trdnih delcev (tropine) in vode, ki je glede na tehnološki postopek kontinuirane predelave oljk v oljčno olje:
 - trofazni dekanter, pri katerem nastajajo vlažne oljčne tropine in rastlinska voda,
 - dvofazni dekanter, pri katerem nastajajo mokre oljčne tropine;
2. kmetijska zemljišča v uporabi so kmetijska zemljišča, ki jih kmetijsko gospodarstvo uporablja za kmetijsko pridelavo;
3. oljarna je živilski obrat za predelavo oljk v oljčno olje;

4. organsko gnojilo je organsko gnojilo iz uredbe EU, ki ureja pravila o omogočanju dostopnosti sredstev za gnojenje EU na trgu;
5. ostanek kmetijske predelave oljk v oljčno olje so oljčne tropine in rastlinska voda;
6. preša je naprava za tradicionalni tehnološki postopek predelave oljk v oljčno olje, pri katerem nastajajo suhe oljčne tropine in rastlinska voda;
7. rastlinska voda je tekočina, ki se pri predelavi oljk izloči iz plodov oljk. Rastlinska voda je tudi voda, ki se dodaja v postopku predelave oljk z dekanterjem iz 1. točke tega člena;
8. strmo zemljišče je zemljišče s povprečnim nagibom nad 20 % iz predpisa, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov;
9. tekoče organsko gnojilo je organsko gnojilo v tekoči obliki;
10. trdno organsko gnojilo je organsko gnojilo v trdni obliki.

4. člen

(oljčne tropine in rastlinska voda kot gnojilo)

(1) Oljčne tropine so ostanek kmetijske predelave oljk v oljčno olje in se po vsebnosti suhe snovi glede na tehnološki postopek predelave oljk iz 1. in 6. točke prejšnjega člena ločijo na:

- suhe oljčne tropine s povprečno 74-% vsebnostjo suhe snovi,
- vlažne oljčne tropine s povprečno 51-% vsebnostjo suhe snovi,
- mokre oljčne tropine s povprečno 30-% vsebnostjo suhe snovi.

(2) Oljčne tropine in rastlinska voda so organsko gnojilo, če se za gnojenje uporabijo najpozneje v 24 urah od njihovega nastanka.

(3) Ne glede na prejšnji odstavek se lahko oljčne tropine in rastlinska voda uporabijo za gnojenje najpozneje v sedmih dneh od njihovega nastanka. Če pride med skladiščenjem oljčnih tropin in rastlinske vode do mešanja s svežimi oljčnimi tropinami in rastlinsko vodo, se šteje, da so bile oljčne tropine in rastlinska voda skladiščene v povprečju sedmih dni od njihovega nastanka, če je od začetka polnjenja skladišča oziroma od vsakega predhodnega popolnega praznjenja skladišča preteklo največ štirinajst dni.

(4) Vlažne in mokre oljčne tropine ter rastlinska voda iz drugega in tretjega odstavka tega člena so tekoče organsko gnojilo.

(5) Suhe oljčne tropine iz drugega in tretjega odstavka tega člena so trdno organsko gnojilo.

(6) Po preteku obdobja iz drugega ali tretjega odstavka tega člena postanejo oljčne tropine in rastlinska voda odpadki, ki se mora predelati v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

2. UPORABA OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE ZA GNOJENJE

5. člen

(uporaba oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje in vsebnost rastlinskih hranil)

(1) Oljčne tropine in rastlinska voda se uporabljajo kot organsko gnojilo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, in sicer samo na kmetijskih zemljiščih v uporabi.

(2) Glede časovnih prepovedi gnojenja se pri uporabi oljčnih tropin ter rastlinske vode iz četrtega odstavka prejšnjega člena upoštevajo zahteve, ki so s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, določene za tekoča organska gnojila.

(3) Glede časovnih prepovedi gnojenja se pri uporabi oljčnih tropin iz petega odstavka prejšnjega člena, upoštevajo zahteve, ki so s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov, določene za hlevski gnoj.

(4) Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode je treba pri vnosih gnojil v tla ali na tla upoštevati vsebnosti rastlinskih hranil v oljčnih tropinah in rastlinski vodi iz Priloge 1, ki je sestavni del te uredbe.

(5) Največji dovoljeni letni odmerek gnojila iz oljčnih tropin in rastlinske vode na posamezni GERK glede na posamezni tehnološki postopek predelave oljk ne sme presegati vrednosti iz preglednice 1 iz Priloge 2, ki je sestavni del te uredbe.

(6) Pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode na strmem zemljišču, nagnjenem k površinskim vodam, je treba odmerke oljčnih tropin in rastlinske vode razdeliti na več delov tako, da enkratni odmerek teh gnojil ne presega vrednosti iz preglednice 2 iz Priloge 2 te uredbe.

6. člen

(raztros oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

Oljčne tropine in rastlinska voda se na kmetijskih zemljiščih v uporabi raztrosijo v skladu s predpisom, ki ureja varstvo voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov.

3. SKLADIŠČENJE OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE

7. člen

(skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode)

(1) Zavezanec, ki oddaja oziroma uporablja oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje kmetijskih zemljišč v uporabi, zagotovi skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode.

(2) Oljčne tropine in rastlinska voda iz četrtega odstavka 4. člena te uredbe se skladiščijo v kovinskih cisternah s protikorozijsko zaščito, cisternah iz umetnih mas, jamah iz armiranega betona ali v drugih vodotesnih zbiralnikih.

(3) Oljčne tropine iz petega odstavka 4. člena te uredbe se skladiščijo v kupih na ploščah iz armiranega betona ali drugih vodotesnih podlagah.

(4) Skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo iz drugega in tretjega odstavka tega člena morajo biti umeščena v prostor ter izdelana in upravljana tako, da ne pride do nenadzorovanega iztekanja in onesnaženja površinskih ali podzemnih voda ter tal. Biti morajo zaščitena pred padavinskimi vodami in vetrom, stabilna in odporna proti mehanskim, toplotnim ali kemičnim vplivom ter redno vzdrževana.

(5) Ne glede na prvi odstavek tega člena zavezancu, ki uporablja oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi, ni treba zagotoviti skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode, če oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabi za gnojenje najpozneje v 24 urah po njihovem nastanku.

8. člen

(zmogljivost skladišč za oljčne tropine in rastlinsko vodo za gnojenje)

(1) Skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo morajo zagotavljati skladiščne zmogljivosti za najmanj sedemdnevno skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode po njihovem nastanku.

(2) Zmogljivost skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo se določi na podlagi izračunov iz Priloge 3, ki je sestavni del te uredbe.

(3) Skladišče za oljčne tropine in rastlinsko vodo je treba popolnoma izprazniti v rokih iz tretjega odstavka 4. člena te uredbe ter oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabiti za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi ali jih oddati za gnojenje drugemu kmetijskemu gospodarstvu.

(4) Če se skladišče za oljčne tropine in rastlinsko vodo popolnoma ne izprazni v rokih iz tretjega odstavka 4. člena te uredbe, te oljčne tropine in rastlinska voda postanejo odpadki, ki se mora predelati v skladu s predpisom, ki ureja predelavo biološko razgradljivih odpadkov in uporabo komposta ali digestata.

4. SLEDLJIVOST OLJČNIH TROPIN IN RASTLINSKE VODE

9. člen

(spremljanje skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

(1) Zavezanec iz prve alineeje 2. člena te uredbe spremlja skladiščenje oljčnih tropin in rastlinske vode iz te uredbe in za ta namen v obrazec iz Priloge 4, ki je sestavni del te uredbe, vpiše:

- datum začetka obratovanja oljarne v tekoči sezoni predelave oljk v oljno olje oziroma datume vsakokratnega začetka polnjenja po popolnem praznjenju skladišča;
- datume vsakokratnega popolnega praznjenja skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo;
- količine oddanih oljčnih tropin in rastlinske vode po prejemnikih.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek zavezanec iz prve alineeje 2. člena te uredbe, ki oljčne tropine in rastlinsko vodo uporabi za gnojenje izključno na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi, v obrazec iz Priloge 4 te uredbe vpiše:

- datum začetka obratovanja oljarne v tekoči sezoni predelave oljk v oljno olje oziroma datume vsakokratnega začetka polnjenja po popolnem praznjenju skladišča;
- datume vsakokratnega popolnega praznjenja skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo.

(3) Izpolnjeni obrazec iz Priloge 4 te uredbe mora zavezanec iz prve alineeje 2. člena te uredbe hraniti pet let.

10. člen

(spremljanje oddaje, prejetja in uporabe oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje)

(1) Zavezanec iz prve alineeje 2. člena te uredbe kot oddajalec, zavezanec iz druge alineeje 2. člena te uredbe pa kot prejemnik spremlja oddajo, prejetje in uporabo oljčnih tropin in rastlinske vode iz te uredbe ter za ta namen pri vsaki oddaji oziroma prejemu oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje na kmetijskih zemljiščih v uporabi izpolni obrazec iz Priloge 5, ki je sestavni del te uredbe. Zavezanec iz prve alineeje 2. člena te uredbe izpolni obrazec iz Priloge 5 te uredbe tudi pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje na lastnih kmetijskih zemljiščih v uporabi.

(2) Zavezanec na zahtevo ministrstva, pristojnega za kmetijstvo, ali inšpektorata, pristojnega za kmetijstvo, omogoči vpogled v izpolnjen obrazec iz Priloge 5 te uredbe.

(3) Izpolnjeni obrazec iz Priloge 5 te uredbe mora zavezanec hraniti pet let.

5. NADZOR IN KAZENSKÉ DOLOČBE

11. člen

(nadzor)

(1) Nadzor nad izvajanjem te uredbe opravlja inšpektorat, pristojen za kmetijstvo.

(2) Ne glede na prejšnji odstavek nadzor nad izvajanjem v delu, ki se nanaša na odpadke, opravlja inšpektorat, pristojen za okolje.

12. člen

(kazenske določbe)

(1) Z globo od 2.000 do 10.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, ki je zavezanec, če:

- uporabi oljčne tropine in rastlinsko vodo kot organsko gnojilo na zemljiščih, ki niso kmetijska zemljišča v uporabi (prvi odstavek 5. člena te uredbe);
- preseže največji dovoljeni letni odmerek gnojila iz oljčnih tropin in rastlinske vode na posamezni GERK (peti odstavek 5. člena te uredbe);
- pri uporabi oljčnih tropin in rastlinske vode na strmem zemljišču, nagnjenem k površinskim vodam, preseže enkratni odmerek gnojila (šesti odstavek 5. člena te uredbe);
- ne zagotovi skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode v skladu z drugim, tretjim ali četrtim odstavkom 7. člena te uredbe;
- ne izprazni skladišča za oljčne tropine in rastlinsko vodo v skladu s tretjim odstavkom 8. člena te uredbe;
- ne spremlja skladiščenja oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje v skladu s prvim in drugim odstavkom 9. člena te uredbe ali ne hrani obrazcev pet let v skladu s tretjim odstavkom 9. člena te uredbe;
- ne spremlja oddaje, prejetja in uporabe oljčnih tropin in rastlinske vode za gnojenje v skladu s prvim odstavkom 10. člena te uredbe ali ne hrani obrazcev pet let v skladu s tretjim odstavkom 10. člena te uredbe.

(2) Z globo od 800 do 5.000 eurov se za prekršek kaznuje samostojni podjetnik posameznik, z globo od 200 do 1.000 eurov pa posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

(3) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje tudi odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika oziroma posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

(4) Z globo od 200 do 1.000 eurov se za prekršek kaznuje posameznik, ki je zavezanec iz 2. člena te uredbe, če stori prekršek iz prvega odstavka tega člena.

6. PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

13. člen

(zagotovitev skladiščnih kapacitet)

Zavezanci iz te uredbe morajo zagotoviti izpolnjevanje zahtev iz 7. in 8. člena te uredbe najpozneje do 1. oktobra 2022.

14. člen
(začetek veljavnosti)

Ta uredba začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Št. 00704-11/2022
Ljubljana, dne 20. januarja 2022
EVA 2021–2330–0094

Vlada Republike Slovenije
Janez Janša
predsednik